



Βρυξέλλες, 21 Ιουνίου 2019
(OR. en)

10416/19

SOC 496
EMPL 384
ECOFIN 649
EDUC 328
SAN 310
GENDER 30
ANTIDISCRIM 20

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Η οικονομία της ευημερίας - Καθοδηγητικό σημείωμα (για την υπουργική συζήτηση)

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες το προαναφερόμενο καθοδηγητικό σημείωμα εν όψει της συνόδου του Συμβουλίου «Απασχόληση, Κοινωνική Πολιτική, Υγεία και Καταναλωτές» (EPSCO) στις 8 Ιουλίου 2019.

Οικονομία της ευημερίας

Στον ορίζοντα της Ευρώπης αναδύονται σημαντικές προκλήσεις και ευκαιρίες που συνδέονται με τις αλλαγές που οφείλονται στην παγκοσμιοποίηση, την κλιματική αλλαγή, την τεχνολογική ανάπτυξη, τις νέες μορφές εργασίας και τις δημογραφικές αλλαγές λόγω του μεγαλύτερου προσδόκιμου ζωής και των χαμηλών ποσοστών γεννητικότητας. Στο πλαίσιο αυτό, η ανθεκτικότητα και η ικανότητα ταχείας προσαρμογής στις αλλαγές σε κάθε επίπεδο της κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της κυβέρνησης και των επιχειρήσεων, είναι στοιχεία σημαντικότερα από ποτέ.

Για να ανταποκριθούμε σε αυτές τις εξελίξεις και να επιτύχουμε βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη σε ένα ταχέως μεταβαλλόμενο περιβάλλον πρέπει να προωθήσουμε το ευρωπαϊκό κοινωνικό μας μοντέλο που ενδυναμώνει όλους τους ανθρώπους. Είναι το συγκριτικό μας πλεονέκτημα απέναντι στον όλο εντονότερο παγκόσμιο ανταγωνισμό. Η ΕΕ θα πρέπει να θέσει ως στόχο να καταστεί η πιο ανταγωνιστική και κοινωνικά συνεκτική οικονομία παγκοσμίως.

Η συζήτηση για την κοινωνική διάσταση της ΕΕ διεξάγεται εδώ και χρόνια. Υπάρχει ευρεία συναίνεση μεταξύ των υπουργών EPSCO σχετικά με τη σπουδαιότητα της κοινωνικής διάστασης της ΕΕ και την ανάγκη να ενισχυθεί ο ρόλος της στις συζητήσεις πολιτικής της ΕΕ, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του Εξαμήνου. Ωστόσο, η κοινωνική διάσταση εξακολουθεί να φαίνεται υποδεέστερη σε σχέση με άλλους τομείς πολιτικής της ΕΕ.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει δρομολογήσει πολλές σημαντικές πρωτοβουλίες για την προώθηση της κοινωνικής διάστασης, η σημαντικότερη από τις οποίες είναι ο Ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων. Ο πυλώνας αυτός αποτελεί ένα σημαντικό ορόσημο στην προώθηση της κοινωνικής διάστασης στην ατζέντα πολιτικής της ΕΕ και στη στενότερη σύνδεση μεταξύ της οικονομικής και της κοινωνικής διάστασης. Η φινλανδική προεδρία επιθυμεί να συνεχίσει και να εμβαθύνει τη συζήτηση που δρομολογήθηκε από τον Ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και προτίθεται να διεξαγάγει εις βάθος προβληματισμούς σχετικά με την **Οικονομία της ευημερίας και τις αλληλοενισχυόμενες διασυνδέσεις μεταξύ ανθρώπινης ευημερίας και βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης.**

Ο λόγος ύπαρξης της ΕΕ, όπως κατοχυρώνεται στη Συνθήκη, είναι η διασφάλιση του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και η προώθηση της ευημερίας των λαών της.

Η ευημερία του ανθρώπου και η βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη δεν είναι αντιφατικοί στόχοι. Ο ΟΟΣΑ προέβη σε εκτεταμένη έρευνα με αντικείμενο την Οικονομία της ευημερίας¹, η οποία έδειξε ότι η ευημερία και η βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη αποτελούν μεγέθη αλληλενισχυόμενα. Η προώθηση της ευημερίας, καθώς και η πρόληψη των ασθενειών και του κοινωνικού αποκλεισμού, είναι μείζονος σημασίας από ανθρώπινης πλευράς και εξαιρετικά σημαντικές όσον αφορά τη μείωση των μελλοντικών δημόσιων δαπανών, την αύξηση της παραγωγικότητας και την παράταση του επαγγελματικού βίου. Μπορεί η ανθρώπινη ευημερία να αποτελεί αξία από μόνη της, έχει όμως ζωτική σημασία και για την οικονομία. Αυτό είναι το κύριο επιχείρημα της Οικονομίας της ευημερίας.

Η Οικονομία της ευημερίας είναι μια ευρεία έννοια που καλύπτει μέτρα πολιτικής για την κοινωνία, την απασχόληση, την ισότητα των φύλων, την υγεία και την εκπαίδευση. Υπογραμμίζει τη σημασία της οριζόντιας προσέγγισης. Η υπέρβαση των στεγανών μέσω της διατομεακής συνεργασίας είναι ουσιαστική προκειμένου να μπορέσει η Οικονομία της ευημερίας να αναπτύξει το πλήρες δυναμικό της. Η συνεργασία ενισχύει τη γνωσιακή βάση και προσφέρει τη δυνατότητα για συνέργειες και αναξιοποίητο δυναμικό που πρέπει να χρησιμοποιηθούν προκειμένου να μεγιστοποιηθούν οι θετικές μακροπρόθεσμες επιπτώσεις των αποφάσεων πολιτικής.

Τα μέτρα για τη στήριξη της ευημερίας και μεγαλύτερων κοινωνικοοικονομικών ευκαιριών μπορεί να παράγουν αποτελέσματα με σημαντική χρονική καθυστέρηση, και η συμβολή τους στην οικονομία είναι συχνά δύσκολο να εκτιμηθεί με ακρίβεια. Αυτό καθιστά δύσκολη την ένταξη επενδύσεων για την ευημερία στη δημοσιονομική πολιτική, ιδίως σε περιόδους οικονομικής ύφεσης. Αυτό μπορεί, ωστόσο, να επιφέρει σοβαρές αρνητικές δευτερογενείς συνέπειες και επιδείνωση των βασικών οικονομικών μεγεθών.

Παρά το γεγονός ότι το ΑΕΠ είναι χρήσιμο για τη μέτρηση της αγοραίας παραγωγής και παρέχει μια ενδεικτική εικόνα μιας οικονομίας σε μια δεδομένη στιγμή, δεν παρέχει πλήρη εικόνα της ευημερίας των ανθρώπων. Η τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής απαιτεί τη χρήση ευρέος συνόλου δεικτών και ολοκληρωμένων εκτιμήσεων επιπτώσεων και μακροπρόθεσμης προοπτικής.

¹ Σύνοψη του ΟΟΣΑ στο έγγραφο ST 10414/19 και έγγραφο αναφοράς του ΟΟΣΑ στο έγγραφο ST 10414/19 ADD 1.

Η Οικονομία της ευημερίας είναι μια προσέγγιση η οποία:

- *αυξάνει την κατανόηση του τρόπου με τον οποίο η ευημερία των ανθρώπων ενισχύει την παραγωγικότητα, δημιουργεί οικονομική ανάπτυξη, αυξάνει την απασχόληση και βελτιώνει τη δημοσιονομική βιωσιμότητα·*
- *τονίζει τη σημασία των ολοκληρωμένων εκτιμήσεων επιπτώσεων, διασφαλίζοντας την αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο τα νομοθετικά μέτρα και τα μέτρα πολιτικής επηρεάζουν την ευημερία των πολιτών·*
- *επισημαίνει την ευημερία ως μια αξία αυτή καθαυτή και ως πηγή κοινωνικής ανθεκτικότητας και σταθερότητας που ωφελεί επίσης τις επιχειρήσεις και προσελκύει επενδύσεις.*

Η Οικονομία της ευημερίας δεν απαιτεί νέες αρμοδιότητες ούτε απαραίτητως νέες δομές για την ΕΕ, αλλά μάλλον βελτιωμένη χρήση των υφιστάμενων. Υπογραμμίζει τη σημασία της επίτευξης προόδου σε τομείς στους οποίους η ΕΕ έχει εντολή, όπως η ασφάλεια και η υγεία στην εργασία και η ισότητα των φύλων.

Εκτός από αυτή την άμεση αρμοδιότητα, η ΕΕ επηρεάζει την ευημερία των πολιτών της με διάφορους τρόπους. Την επηρεάζει μέσω νομοθεσίας σε άλλους τομείς πολιτικής, μέσω του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, το οποίο περιλαμβάνει οικονομικές πολιτικές, πολιτικές απασχόλησης, κοινωνικές πολιτικές και πολιτικές για την υγεία, καθώς και μέσω της προώθησης και της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών. Η ευημερία των ανθρώπων έχει σημαντικές διασυνοριακές δευτερογενείς επιπτώσεις, όχι μόνο μέσω της ανάπτυξης αλλά και μέσω της οικονομικής και κοινωνικής σταθερότητας, γεγονός που την καθιστά καίριας σημασίας για το μέλλον της ΕΕ. Πράγματι, εάν η ΕΕ δεν καταφέρει να βελτιώσει την ευημερία των πολιτών της θα χάσει τη δημόσια στήριξη.

Μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ είναι η αναδύομενη ανισότητα μεταξύ των κρατών μελών. Η ανισότητα είναι αιτία σημαντικής απώλειας ανθρώπινου και οικονομικού δυναμικού, τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο. Περισσότερες ευκαιρίες για ανοδική κοινωνική κινητικότητα υποστηρίζουν την ανοδική κοινωνική και οικονομική σύγκλιση που χρειάζεται η ΕΕ.

Βάσει των ανωτέρω, οι υπουργοί καλούνται να εξετάσουν τα εξής ερωτήματα:

- 1) Ποιες είναι οι απόψεις σας όσον αφορά την ενίσχυση της Οικονομίας της ευημερίας ως κατευθυντήριας γραμμής για τη χάραξη πολιτικής και τη λήψη αποφάσεων;
- 2) Με ποιον τρόπο πρέπει να αναπτυχθεί η χάραξη πολιτικής και η διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ προκειμένου να ενισχυθεί η σύνδεση μεταξύ οικονομικής πολιτικής και πολιτικών για την ευημερία;
- 3) Η ενίσχυση των αρχών της Οικονομίας της ευημερίας σε όλη την ΕΕ αποτελεί μακροπρόθεσμο στόχο. Ποια θα πρέπει να είναι τα πρώτα βήματα;